

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

บทเรียนที่ผ่านมาสอนให้รู้ว่าอนาคตของประเทศไม่ได้ขึ้นอยู่กับการเป็นผู้เข้มแข็งทางเศรษฐกิจ แต่ขึ้นอยู่กับการมีสติ การรู้เท่าทัน การพัฒนาความสามารถในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อประชาคมโลกด้วย การพัฒนาที่บูรณาการและยั่งยืนจึงเป็นวิสัยทัศน์ของสังคมไทยในอนาคต เพื่อพัฒนาเข้าสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างคนให้มีคุณภาพซึ่งจะส่งผลให้สังคมมีความเข้มแข็ง และเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ต่อเนื่องสามารถต่อสู้กับสภาวะของการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

“คนคุณภาพ” ตามแนวคิดของการจัดการศึกษาต้องเป็นคนที่มีความรู้ ใฝ่เรียน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ รู้จักพินิจวิเคราะห์และเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และฉบับปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่ยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพของตน มีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน กำหนัดถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี สามารถสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีความสงบสุขบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างยั่งยืน (ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์เดอะบุคส์, 2556: หน้า 7)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่กล่าวมานับว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้อง เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีจุดมุ่งหมายที่จะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา มีจริยธรรมและวัฒนธรรม มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ดังนั้น การจัดการศึกษาควรให้นักเรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถที่จะ

เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และแนวการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้นักเรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ จึงต้องคำนึงถึงเนื้อหาสาระ และการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ใช้ความรู้ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ โดยผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน

กิจกรรมลูกเสือจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาที่ต้องยึดมั่นในวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 มาตรา 8 เพื่อพัฒนาทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบและช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ รวมทั้งต้องปฏิบัติตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทย นอกจากการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้พื้นฐาน ซึ่งได้กำหนดไว้ในโครงสร้างทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว หลักสูตรยังได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในโครงสร้าง เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง ค้นพบความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง เพื่อการพัฒนาด้านเต็มศักยภาพของตน เห็นคุณค่าในการประกอบสัมมาชีพ เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีศีลธรรม จริยธรรม รู้จักบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ การบำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชน สังคม ประเทศชาติ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้การบริหารจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษา

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (Senior Scout) มีอายุตั้งแต่ 14 – 18 ปี หรือกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นระยะวัยรุ่น มักมีความคิดความอ่านเป็นของตนเอง ต้องการทำอะไรด้วยตนเอง หลักการทางสิทธิมนุษยชน ปรัชญาและค่านิยมจึงมีอิทธิพล และมีความหมายต่อชีวิตเป็นอย่างมาก การที่เขาได้เรียนรู้และปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ จึงเกิดจากความซาบซึ้งและศรัทธา เพราะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสั่งสอนด้วยการบรรยายได้ ผู้กำกับลูกเสือหรือครูผู้สอนจึงต้องส่งเสริม ฝึกอบรม จัดกิจกรรมที่เน้นระบบหมู่ และการเป็นผู้นำในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ฝึกการใช้ชีวิตกลางแจ้ง การผจญภัยและทักษะ

วิชาลูกเสือ ฝึกอบรมความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพตามที่นัด รวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นมากขึ้น

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่เป็นพื้นที่สูง มีวัฒนธรรมหลากหลายทางชนเผ่าของแต่ละชนเผ่า การจัดการศึกษาจึงต้องมีความเป็นเอกลักษณ์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน จึงต้องมีความหลากหลาย โรงเรียนปายวิทยาคารเป็นโรงเรียนหนึ่งที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีนักเรียนชนเผ่าเข้ามาเรียนถึง 7 ชนเผ่า ประกอบไปด้วย จีนยูนาน ลีซู กระเหรี่ยง ม้ง ลาหู่ คนไทยใหญ่ และคนพื้นเมือง ซึ่งเป็นโจทย์ในการจัดการศึกษาให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ทางภาษา สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม (อมรรัตน์ สุทธิสาร, ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, และทัศนาศรี (2552): ระบุนโยบายย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับสภาพ และปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน 2) สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดนครพนม 3) สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน 4) สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่แตกต่างกัน 5) แนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูผู้สอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครพนม ปีการศึกษา 2552 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 165 คน และ ครูผู้สอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 232 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 397 คน เครื่องมือ และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับ 2) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ ไม่แตกต่างกันและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ 3) ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ สถิติ .05 4) ผู้บริหารและครูในเขตพื้นที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ไม่แตกต่างกัน 5) แนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใน

จังหวัด นครพนม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศ ติดตาม ด้าน การวัด และประเมินผล คำสำคัญ

จากศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โดยทั่วไปพบว่า (คมสัน ขันธนิกร, 2549, บทคัดย่อ)

1) ปัญหาเกี่ยวกับสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดแคลนผู้กำกับลูกเสือ และไม่ได้ดำเนินการจัดตั้งกลุ่ม หรือกองลูกเสืออย่างถูกต้อง งานธุรการในกองลูกเสือยังขาดความเป็นระบบ สถานศึกษาบางแห่งมีสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม ไม่มีหลักสูตรสถานศึกษาทางด้านลูกเสือ จำนวนนักเรียนของสถานศึกษามีน้อยเกินไป ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมและจัดตั้งกองลูกเสือได้ ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ กิจกรรมลูกเสือไม่สอดคล้องกับพิธีการทางศาสนาในบางท้องถิ่น เช่นจังหวัดในแถบชายแดนภาคใต้ของไทย

2) ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารส่วนใหญ่ (สุนทร ทัด, 2549 , บทคัดย่อ) ได้แก่ การที่ผู้บริหารไม่สนใจ ไม่ให้การสนับสนุน ไม่ให้ความสำคัญ และไม่ศรัทธาในกิจการลูกเสือ ขาดภาวะผู้นำทางด้านลูกเสือ เนื่องจากผู้บริหารบางท่านไม่มีวุฒิทางลูกเสือ ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการทางลูกเสือ ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายในการพัฒนากิจการลูกเสืออย่างจริงจัง ทำให้ขาดการนิเทศ ติดตาม กำกับดูแลอย่างถูกต้อง และไม่เป็นระบบ เห็นได้จากการที่สถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการรายงานผลการทดสอบวิชาลูกเสือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัดเพื่อขออนุมัติผลสอบ

3) ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน (สมเดช จันทร์พลู, 2550, บทคัดย่อ) ได้แก่ ครูผู้สอนไม่ตระหนัก และไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือ ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ ครูผู้สอนไม่เข้าใจธรรมชาติของวิชาลูกเสือ ไม่เข้าใจหลักสูตรลูกเสือ ขาดการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของลูกเสือแต่ละประเภท ไม่มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ขาดความพร้อมในการเตรียมการสอน ขาดความรู้ทักษะเฉพาะอย่าง โดยเฉพาะทักษะทางด้านลูกเสือ ขาดเทคนิคการสอน ครูผู้สอนบางคนนำวิชาอื่น ๆ มาสอนในชั่วโมงลูกเสือ ขาดการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ที่ทันสมัยและก้าวหน้า รวมทั้งไม่ได้ศึกษากฎระเบียบวิชาลูกเสือ

4) สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดมืองสงอน ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 คือ ขาดความรู้ ขาดความเชี่ยวชาญ ไม่เข้าใจในหลักสูตรการสอนลูกเสือ ไม่มีคุณวุฒิทางลูกเสือทำให้ไม่มีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ส่งผลให้การจัดกิจกรรมลูกเสือไม่มีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้จากการศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของครูตามทัศนะของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเขาค้อ

เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือระหว่างครูที่ผ่านกับไม่ผ่าน การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ของครูโรงเรียนในเขตอำเภอเขาค้อ ทั้งส่วนรวมและรายด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ครูโรงเรียนในเขตอำเภอเขาค้อทั้ง 14 โรงเรียนที่ผ่านกับไม่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของครู ภูมิศึกษาโรงเรียนในเขตอำเภอเขาค้อ ที่ผ่านกับไม่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านสื่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านเทคนิควิธีการจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านครูผู้จัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านเนื้อหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านเวลาที่ใช้จัดกิจกรรมลูกเสือ ที่ใช้จัดการเรียนการสอนลูกเสือ 2. เปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของครู โรงเรียนในเขตอำเภอเขาค้อที่ผ่านและไม่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยไม่แตกต่างกัน (วีรพล ทองสัมฤทธิ์, 2550 , บทคัดย่อ)

เช่นเดียวกันกับด้วยสภาพการจัดกิจกรรมที่ไม่มีประสิทธิภาพในภาพรวม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงส่งผลในการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมของครูทั้งในด้านความพร้อมของครูผู้สอน ด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ด้านงบประมาณในการสนับสนุน ด้านการเสริมแรงขวัญกำลังใจให้กับครูผู้สอนลูกเสือ

ทิพวัลย์ แสงไฟฉาย (2549) อธิบายการศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ว่าเพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามขนาดของโรงเรียนตามสถานภาพ และเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี จำนวน 270 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที และค่าเอฟ ผลการวิจัย พบว่าการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมีผลดังนี้ (1) สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน คือด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านการจัดการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนส่วนมากดำเนินการในลักษณะที่คล้ายกันทั้ง 4 ด้าน คือ ครูต้องรับผิดชอบงานอื่นอีกมาก การจัดกิจกรรมต้องการงบประมาณมาก ขาดสื่อ สถานที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารีมีน้อย ขาดการวางแผน การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี (2) เมื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี โดยภาพรวมที่มีสถานภาพต่างกัน เพศต่างกัน และขนาด

โรงเรียนต่างก็มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (3) ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีทุกด้านยกเว้น ด้านวัสดุอุปกรณ์มีปัญหาอยู่ในระดับต่ำสุด

5) ปัญหาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ สิ่งสนับสนุน (วีรพล ทองสัมฤทธิ์, 2550 , บทคัดย่อ) ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการฝึกมีน้อย ขาดสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ขาดคู่มือการจัด กิจกรรม เอกสารธุรการ เช่น แบบลูกเสือต่าง ๆ จัดหามาให้มีไว้ใช้ในโรงเรียนได้ยาก มีความ ยุ่งยากใน การจัดซื้อเครื่องมือหาวิชาพิเศษ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในกองลูกเสือมี ไม่เพียงพอ ขาดนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะใช้ในกิจกรรมลูกเสือให้เกิดประสิทธิภาพ

6) ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศ (คมสัน ชันชนิก, 2549, บทคัดย่อ) ได้แก่ ศึกษาพิเศษ หรือผู้ดูแลงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษาไม่มีความรู้ทางลูกเสือ มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการกิจการลูกเสือ ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ส่งผล ให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการลูกเสือขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน

7) กองลูกเสือโรงเรียนปายวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 มีสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ประสบปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตั้งแต่การ กำหนดหลักสูตร เช่นเดียวกับปัญหาดังกล่าวข้างต้นโดยเฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนปาย วิทยาคาร มาจากชนเผ่าชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงที่ต่างวัฒนธรรม ต่างภาษามาเรียนร่วมกัน กิจกรรม ลูกเสือ การทดสอบวิชาพิเศษ พิธีการทางลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ครูผู้สอนที่รับผิดชอบขาดความรู้ และความเข้าใจเทคนิคการจัดกิจกรรมลูกเสือที่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน ที่ผ่านมามีการ ดำเนินการตามความเข้าใจของครูผู้สอน ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและไม่สอดคล้อง กับแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เหล่านี้ ล้วนแต่เป็นอุปสรรคและปัญหาต่อความก้าวหน้าและความสำเร็จของกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะ กระบวนการทาง ลูกเสือที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัยของนักเรียน ซึ่งควรจะเกิดจากการจัดกิจกรรมที่ ตอบสนอง ต่อความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน ได้แก่ การผจญภัย การได้ เพื่อน ได้เรียนรู้สิ่งใหม่จากการแก้ปัญหา หรือการเผชิญสถานการณ์ ได้ความสุขสนุกสนาน รวมทั้งเกิดทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จึงจะประสบความสำเร็จความมุ่งหมายตาม หลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อตอบสนองความสนใจ ความถนัด และสามารถพัฒนาทักษะกระบวนการทางด้านลูกเสือได้อย่างหนึ่งคือ กิจกรรมตามหลักสูตรวิชาพิเศษ นอกจากลูกเสือจะได้รับการพัฒนาแล้ว ยังได้ประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษบนเครื่องแบบลูกเสือ

ส่งผลต่อการสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้เรียน เป็นสิ่งเร้า เป็นแรงกระตุ้นให้ลูกเสือมีความกระหายใคร่เรียนมากยิ่งขึ้น

8) จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปเบื้องต้น พบว่าปัญหาการจัดกิจกรรมจะมีมากกว่าปัญหาอื่น ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนปายวิทยาคาร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จึงมีความสนใจที่จะดำเนินการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นระยะเวลาต่อเนื่องกัน 3 ปี (ปีการศึกษา 2557 – 2559) เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับธรรมชาติวิชา ธรรมชาติของผู้เรียน และฝึกอบรมให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะทางด้านลูกเสือ มีทักษะชีวิต เกิดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคม สามารถนำไปใช้ในชีวิตได้อย่างถูกต้องมีคุณภาพ และเกิดประสิทธิภาพ

คำถามการวิจัย

1. สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสภาพเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการจัดการกิจกรรมลูกเสืออย่างไรที่เหมาะสมกับนักเรียนของโรงเรียนพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นอย่างไร
4. ประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอนของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเขตพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. เพื่อประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

4. เพื่อประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2559 แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 การสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 การสำรวจความต้องการในการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 278 คน ประกอบด้วยโรงเรียนปายวิทยาคาร โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ โรงเรียนหืองสอนศึกษา “ในพระอุปถัมภ์” โรงเรียนขุนยวมวิทยา โรงเรียนแม่ลาน้อยจรูญสิกข์ โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” โรงเรียนสบเมยวิทยาคม และโรงเรียนเฉลิมรัชวิทยาคม

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนปายวิทยาคาร จำนวน 1 คน ผู้กำกับลูกเสือ – เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนปายวิทยาคาร จำนวน 30 คน โดยการได้มาของกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ส่วนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ส่วนที่ 2 การสำรวจความต้องการในการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง(GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการสำรวจความต้องการในการเรียนรู้ คือ ลูกเสือรุ่นใหญ่มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนปายวิทยาคาร ปีการศึกษา 2558 จำนวน 364 คน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความต้องการในการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง(GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การสร้างและทดลองรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง(GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง(GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ขอบเขตของการสร้าง รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามแนวคิด รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์ รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ และรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบพหุวัฒนธรรมผสมผสาน บุคลากรให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของนักเรียนบนพื้นที่สูงของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นรูปแบบใหม่คือ รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI)จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การรวบรวม (Gather : G)

หมายถึง การรวบรวมเนื้อหา สาระ ข้อมูล จากแหล่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับความรู้และทักษะกระบวนการลูกเสืออย่างเป็นระบบ และเป็นมาตรฐานโดยการใช้ระบบสารสนเทศ

องค์ประกอบที่ 2 ทศนคติ (Opinion : O)

หมายถึง ความเชื่อ ค่านิยม หรือความพร้อมทางจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อาจแสดงออกมาได้ทั้งคำพูดและการกระทำ

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการ (Process : P)

หมายถึง ขั้นตอนการทำกิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จ มีองค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ คือ

- 1) การวางแผน (Planing : P)
- 2) การลงมือปฏิบัติ (Doing : D)
- 3) การควบคุม (Controlling : C)
- 4) การปรับปรุง (Action : A)

องค์ประกอบที่ 4 การยอมรับ/เห็นด้วย (Adoption : A)

หมายถึง การตัดสินใจยอมรับสิ่งหนึ่งสิ่งใดจากผู้อื่น หรือจากที่อื่นที่อาจเป็นวัตถุสิ่งของ วิธีคิด การกระทำ วิธีการทำงาน การใช้ชีวิต (วิถีชีวิต) เป็นสิ่งใหม่สำหรับตนเอง และมีอิทธิพลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในตนเอง ทั้งทางตรงและทางอ้อม อาจแสดงออกมาให้ปรากฏหรือแฝงในความรู้สึกนึกคิด และพร้อมสำหรับการแสดงออกเมื่อมีโอกาส

องค์ประกอบที่ 5 อุดมคติ (Idol : I)

หมายถึง จินตนาการที่ถือว่าเป็นมาตรฐานแห่งความดี ความงาม และความจริงทางใดทางหนึ่งที่มนุษย์ถือเป็นเป้าหมายแห่งชีวิตตน

จุดประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน คือ การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่บูรณาการความแตกต่างของทัศนคติ วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนพื้นที่สูงหลอมรวม ผสมผสาน ลดความอคติ เกิดความเข้าใจในเรื่องราวชาติพันธุ์ ชนชาติ มีความรักสามัคคี มีความยุติธรรม เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดเป็นความรู้ใหม่ที่ได้รับการยอมรับ และสร้างอุดมคติที่ดี สร้างสำนึกที่ดีต่อสังคมไทย และสังคมโลก

ส่วนที่ 2 การตรวจสอบรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ขอบเขตของการตรวจสอบรูปแบบการจัดกิจกรรมฯ

ผู้วิจัยได้จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ตามองค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอนดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักแนวคิด/วัตถุประสงค์

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ

องค์ประกอบที่ 3 ผลที่คาดว่าจะผู้เรียนจะได้รับ

การตรวจสอบความสมบูรณ์ของรูปแบบที่จัดทำขึ้นโดยการสนทนากลุ่ม(Focus group)ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 ท่าน

ตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. **ขอบเขตของการศึกษาปัญหา**รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ของผู้กำกับลูกเสือได้แก่

1) รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปใช้ของผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรวบรวม ด้านทัศนคติ ด้านกระบวนการ ด้านการยอมรับ/เห็นด้วย และด้านอุดมคติ

2) ผลที่เกิดกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน จากด้านการจัดกิจกรรม และด้านการเรียนรู้ตามหลักสูตร

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากร

2.1.1 ประชากรครูที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 278 คน ประกอบด้วย

โรงเรียนปายวิทยาคาร	จำนวน 31 คน
โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์	จำนวน 11 คน
โรงเรียนห้องสอนศึกษา “ในพระอุปถัมภ์”	จำนวน 41 คน
โรงเรียนขุนยวมวิทยา	จำนวน 25 คน
โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์	จำนวน 61 คน
โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา”	จำนวน 66 คน

โรงเรียนสบเมยวิทยาคม	จำนวน 25 คน
----------------------	-------------

โรงเรียนเฉลิมรัชวิทยาคม	จำนวน 18 คน
-------------------------	-------------

2.1.2 ประชากรนักเรียนที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 1,062 คน ประกอบด้วย

โรงเรียนปายวิทยาคาร	จำนวน 140 คน
---------------------	--------------

โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์	จำนวน 28 คน
----------------------------	-------------

โรงเรียนห้องสอนศึกษา “ในพระอุปถัมภ์”	จำนวน 306 คน
--------------------------------------	--------------

โรงเรียนขุนยวมวิทยา	จำนวน 170 คน
---------------------	--------------

โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์	จำนวน 99 คน
----------------------------	-------------

โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา”	จำนวน 172 คน
-----------------------------------	--------------

โรงเรียนสบเมยวิทยาคม	จำนวน 78 คน
----------------------	-------------

โรงเรียนเฉลิมรัชวิทยาคม	จำนวน 69 คน
-------------------------	-------------

2.2 ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่

ตัวแปรต้น คือ ความคิดเห็นของผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือ เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตัวแปรตาม คือ ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ขอบเขตของการประเมินประสิทธิภาพการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้แก่

1) ประโยชน์และความเป็นไปได้ของการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรม ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน หลักสูตร ด้านกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี และด้านการวัดประเมินผล

2) ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่ สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี และด้านการวัดประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 ผู้กำกับลูกเสือ คือ ครูผู้ปฏิบัติการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่สอนโรงเรียนปายวิทยาคาร โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ โรงเรียนห้องสอนศึกษา “ในพระอุปถัมภ์” และโรงเรียนขุนยวมวิทยา ซึ่งสังกัดเครือข่ายกลุ่มคอกองมู จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 108 คน ประกอบด้วย

โรงเรียนปายวิทยาคาร	จำนวน 31 คน
โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์	จำนวน 11 คน
โรงเรียนห้องสอนศึกษา “ในพระอุปถัมภ์”	จำนวน 41 คน
โรงเรียนขุนยวมวิทยา	จำนวน 25 คน

2.2 ประชากรลูกเสือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ลูกเสือ คือ นักเรียนที่กำลังเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนปายวิทยาคาร จำนวน 140 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างครูที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดโรงเรียนปายวิทยาคาร ที่สอนลูกเสือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลักสูตรลูกเสือโลก เป็นการได้มาของกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 10 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

ตัวแปรต้น คือ ความคิดเห็นของผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตัวแปรตาม คือ ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียน ทั้งจากการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนการสำรวจความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ได้แนวทางในการสร้างและตรวจสอบ รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3. ได้ข้อมูลจากการประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาให้ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพอย่างเหมาะสม

4. ได้รายงานการประเมินประสิทธิภาพการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อนำไปเผยแพร่ให้เกิดการนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างแพร่หลายต่อไป

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. **สภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่** หมายถึง การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนปายวิทยาคาร ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนเอง ส่งผลให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้

2. **รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือ** หมายถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นข้อกำหนดลักษณะองค์ประกอบ โครงสร้าง กิจกรรม แนวทางหรือวิธีดำเนินการและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ โครงสร้างที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้สำหรับพัฒนากิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ และพระราชบัญญัติลูกเสือ

พ.ศ. 2551

3. **ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่** หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในการจัดทำวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 **ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน** คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนปายวิทยาคาร จำนวน 1 คน และ**ผู้กำกับลูกเสือ** คือ ครูผู้ปฏิบัติการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โรงเรียนปายวิทยาคาร ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน รวมทั้ง 31 คน

ตอนที่ 2 **ผู้กำกับลูกเสือ** คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านลูกเสือ จำนวน 12 คน

ตอนที่ 3 **ผู้กำกับลูกเสือ** คือ ครูผู้ปฏิบัติการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน 8 โรงเรียน จำนวน 278 คน

ตอนที่ 4 **ผู้กำกับลูกเสือ** คือ ครูผู้ปฏิบัติการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่สอนในโรงเรียนปายวิทยาคาร โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์ โรงเรียนห้วยฮ่องศึกษา “ใน

พระอุบลรัตน์” และโรงเรียนขุนยวมวิทยา ซึ่งสังกัดเครือข่ายกลุ่มคอกงมู จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 108 คน

4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ปีการศึกษา 2558 - 2559 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในการจัดทำวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลูกเสือ คือ นักเรียนที่กำลังเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนปายวิทยาคาร จำนวน 364 คน

ตอนที่ 3 ลูกเสือ คือ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน 8 โรงเรียน จำนวน 1,062 คน

ตอนที่ 4 ลูกเสือ คือ นักเรียนที่กำลังเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนปายวิทยาคาร จำนวน 140 คน

5. พื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน หมายถึง พื้นที่สูงในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร มีการคมนาคมยากลำบาก ทำให้หน่วยงานของรัฐเข้าไปดำเนินการได้ไม่ทั่วถึงเป็นที่ตั้งของชุมชนชาวเขาเผ่าต่างๆ ได้แก่ ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ม้ง ลาหู่ ลีซู จินยูนาน ไทยใหญ่ และคนพื้นเมือง มีสภาพยากจน มีวัฒนธรรมเฉพาะ อาศัยกฏระเบียบชุมชน และความเชื่อทางศาสนาเป็นกรอบในการดำเนินชีวิต และการสร้างความสงบสุขในชุมชน ลักษณะเช่นนี้ทำให้ชุมชนมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงน้อย มีความอ่อนแอต่อปัญหาต่างๆ ในชุมชน เช่น การขาดจิตสำนึกต่อชุมชนสังคม การแพร่ระบาดของยาเสพติด โรคเอดส์ รวมทั้งปัญหาด้านความมั่นคงตามแนวชายแดนและปัญหาด้านการจัดการศึกษา

6. ประสิทธิภาพของรูปแบบ หมายถึง การนำรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปใช้กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้อย่างเหมาะสม โดยมีการประเมิน 2 ด้าน คือ ด้านประโยชน์ของรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนบนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน และด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนบนพื้นที่สูง (GOPAI) จังหวัดแม่ฮ่องสอน